

Dario Laštre
✉ *lastre@hak.hr*

■ *PROVJERA STRUČNE OSPOSOBLJENOSTI DJELATNIKA AUTOŠKOLA*

Kako se pripremati za provjeru stručne osposobljenosti putem testa znanja ?

ZAKON

o sigurnosti prometa na cestama
(N.N. broj: 67/08, 48/10, 74/11, 80/13,
158/13, 92/14, 64/15, 108/17, 70/19,
42/20, 85/22, 114/22, 113/23, 145/24)

BROŠURA

....stručni ispiti i
provjera stručne osposobljenosti
od 90. stranice....

PRAVILNICI

....o prometnim znakovima,
signalizaciji i opremi na cestama
(NOVI, 92/2019)

....koji uređuju djelatnost
osposobljavanja kandidata
....o tehničkom uvjetima vozila u
prometu na cestama

.....pripremni seminari.....

Koji je rok za pristupiti provjeri stručne osposobljenosti?

Članak 212.

Završetak programa
usavršavanja za zanimanje
instruktor vožnje

4 godine

HAK
PROVJERA STRUČNE
OSPOSOBLJENOSTI

POLOŽIO

Položena provjera
stručne
osposobljenosti

4 godine

HAK
PROVJERA STRUČNE
OSPOSOBLJENOSTI

POLOŽIO

Položena **posljednja**
provjera stručne
osposobljenosti

Što sadržava test znanja ?

32 pitanja - 75% (24 pitanja) - “Položio”

5 pitanja (DP) - Propuštanje vozila na raskrižju

Nije položio !

Koliko traje testiranje?

45 minuta

HAK
HRVATSKI AUTOMOBIL

TEST
ZA PROVJERU STRUČNE OSPOBLJENOSTI DJELATNIKA AUTOŠKOLA

Ime i prezime _____, datum rođenja _____
adresa prebivališta _____
autoškola _____, stručni voditelj - predavač - instruktor vožnje,
drugo _____, datum provjere _____, mjesto provjere _____
broj dozvole instruktora vožnje _____, datum izdavanja _____
vrijedi do _____, datum zadnje provjere _____, potpis _____

NAPUTAK ZA RJEŠAVANJE TESTA
Svako područje sadrži određeni broj pitanja. Svako pitanje vrednovano je jednim bodom. Vaša je zadaća zaokružiti točan ili točne odgovore na postavljeno pitanje, odnosno, upisati točan odgovor na za to predviđenom mjestu u pitanju.
VAŽNO!
Prepravljani odgovori kao i pitanja bez odgovora smatrat će se kao netočni pri ocjenjivanju!

KRITERIJ OCJENJIVANJA
Kandidat je obavezan točno riješiti najmanje 24 pitanja od 32 postavljena pitanja (najmanje 75% od ukupno postavljenih pitanja). Međutim, ako kandidat netočno odgovori na pitanja koja se odnose na pravila propuštanja vozila na raskrižju, Povjerenstvo će ga ocijeniti ojenom Nije položio.

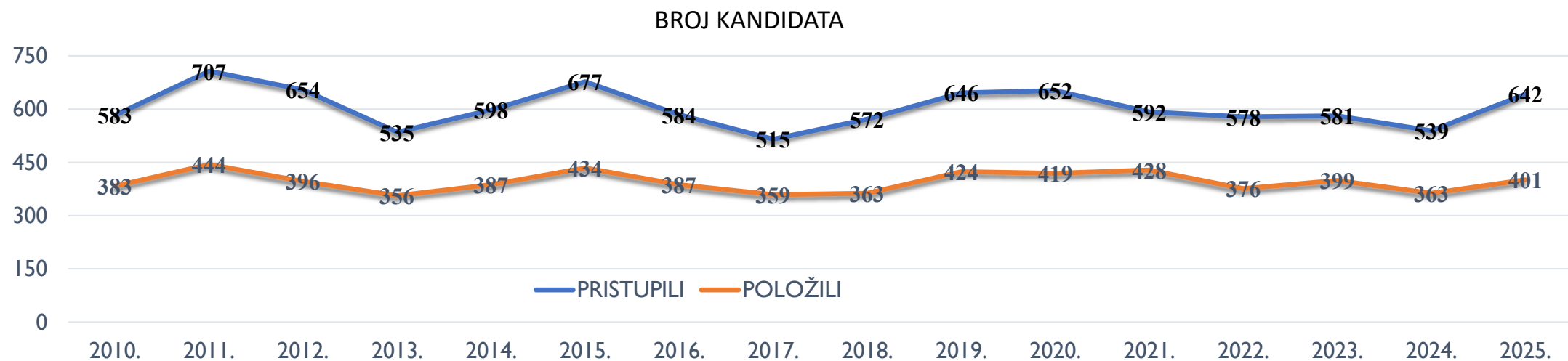
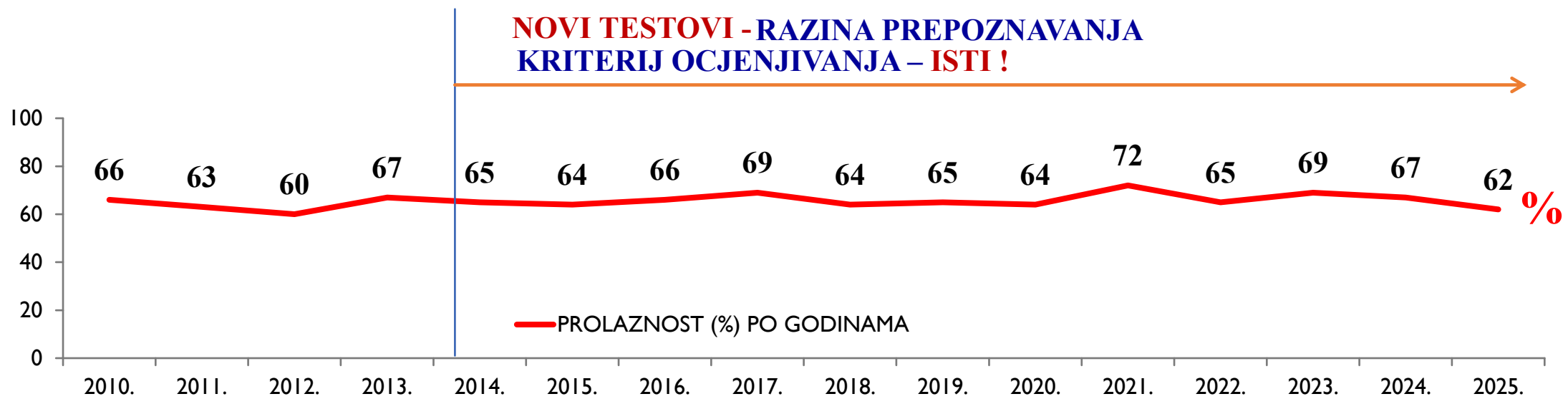
BROJ OSTVARENIH BODOVA:
OCJENA:

POVJERENSTVO: 1. _____
2. _____
3. _____

ZAGREB-28102011

**PRIMJERI MOGUĆIH
SADRŽAJA ISPITA**

Kolika je prolaznost na testu znanja ?

Što je sadržaj testa ?

Red. broj	SADRŽAJ TESTA	BROJ PITANJA
1.	PROPISI KOJI UREĐUJU DJELATNOST OSPOSoblJAVANJA KANDIDATA	
	POZNAVANJE PROMETNIH PROPISA I SIGURNOSNIH PRAVILA	24
	PROPISI VEZANI UZ OSPOSoblJAVANJE KANDIDATA I PROVEDBU VOZAČKOG ISPITA	2
2.	PROMETNA TEHNIKA	6
3.	POZNAVANJE CESTOVNIH VOZILA	
4.	PSIHOLOGIJA POUČAVANJA	
5.	DIDAKTIKA	
6.	METODIKA POUČAVANJA KANDIDATA ZA VOZAČE	
7.	METODIKA NASTAVE UPRAVLJANJA VOZILOM	
UKUPNO		32

Za koja vozila se brzina kretanja na autocestama dodatno ograničava na 90 km/h?

- a) autobuse - 100 km/h
- b) motorna vozila najveće dopuštene mase veće od 3,5 tone
- c) sva motorna vozila ako vuku priključno vozilo bez kočnica

Članak 55.

Brzina kretanja pojedinih vozila na cestama namijenjenim isključivo za promet motornih vozila i brzjoj cesti te na ostalim cestama dodatno se ograničava na:

80	- autobusi, motorna vozila najveće dopuštene mase veće od 3,5 tone, sva motorna vozila ako vuku priključno vozilo bez kočnica i autobusi kojima se organizirano prevoze djeca
70	- zglobni autobusi bez mjesta za stajanje
50	- sva motorna vozila i motorna vozila s priključnim vozilom u kojima se u tovarnom prostoru prevoze osobe te autobusi s mjestima za stajanje
40	- vozilo koje vuče drugo neispravno vozilo i za traktore
20	- turistički vlak

Brzina kretanja pojedinih vozila na autocestama dodatno se ograničava na:

100	- autobusi, osim za autobuse kojima se organizirano prevoze djeca
90	- motorna vozila najveće dopuštene mase veće od 3,5 tone i sva motorna vozila ako vuku priključno vozilo bez kočnica

Koja motorna vozila vozač teretnog motornog vozila čija najveća dopuštena masa premašuje 3,5 t smije pretjecati nakon ovoga prometnog znaka?

- a) mopede
- b) traktore
- c) motocikle bez prikolice
- d) teretna motorna vozila
- e) ne smije nikoga pretjecati

Označava cestu ili dio ceste na kojem je teretnim motornim vozilima, čija najveća dopuštena masa premašuje 3,5 t, zabranjeno pretjecanje drugih motornih vozila, **osim mopeda i motocikla bez prikolice**.

Koji od prometnih znakova spadaju u grupu znakova izričitih naredbi?

1

2

3

4

5

Na dijelu ceste s velikim uzdužnim nagibom na kojem se vozila ne mogu mimoići ili je to otežano, kada se jedno od vozila koja se mimoilaze mora kretati unatrag, kretat će se unatrag:

- a) vozilo koje se susrelo s vozilom niže kategorije
- b) svako vozilo koje se susrelo s vozilom koje vuče priključno vozilo
- c) teretni automobil koji se susretne s autobusom

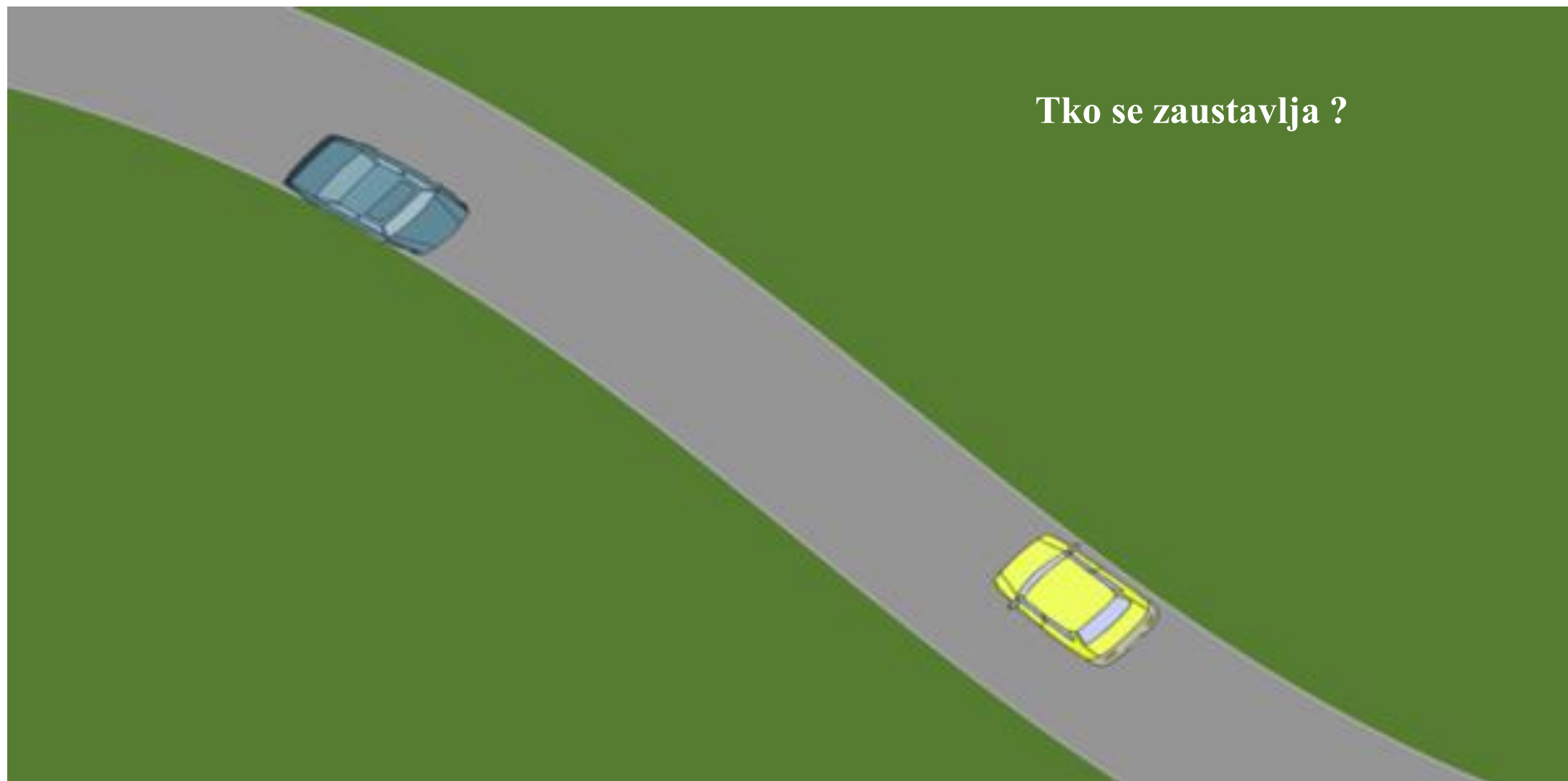
Članak 64.

Na dijelu ceste s velikim uzdužnim nagibom (planinski i dr.) na kojem se vozila ne mogu mimoići ili je to veoma otežano, vozač vozila koje se **kreće niz nagib** dužan je **zaustaviti** svoje vozilo na prikladnom mjestu ako primijeti da mu drugo vozilo ide ususret uz nagib.

Članak 65.

Na cesti iz članka 64. kad se jedno od vozila koja se mimoilaze mora **kretati unatrag**, kretat će se unatrag:

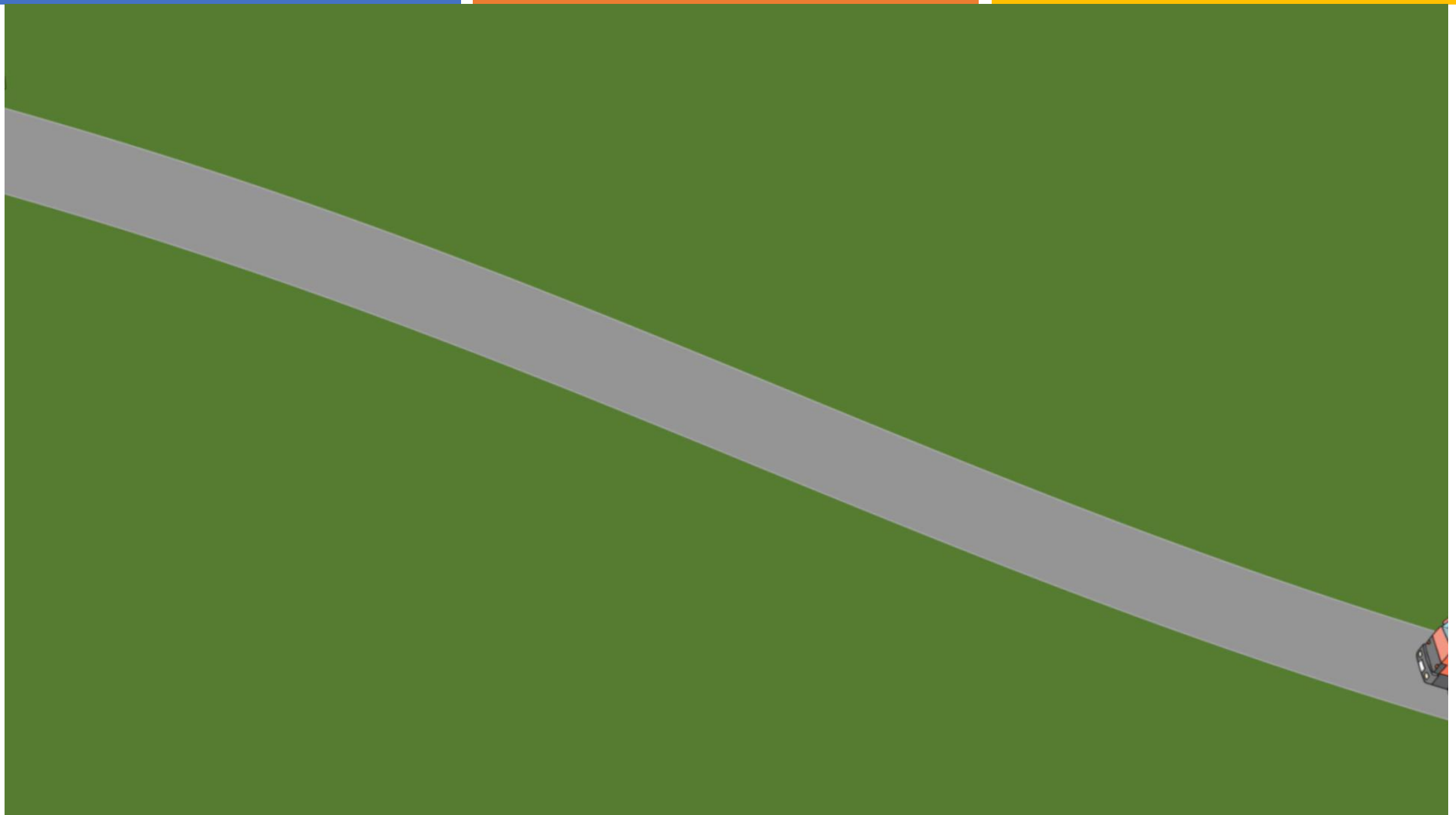
- svako vozilo koje se susrelo s vozilom koje vuče priključno vozilo
- teretni automobil koji se susretne s autobusom
- vozilo koje se susrelo s vozilom više kategorije
- ako se mimoilaze vozila iste kategorije – vozilo koje se kreće niz nagib, osim ako je, s obzirom na uvjete i položaj vozila na cesti, lakše i sigurnije da to učini vozač vozila koje se kreće uz nagib

Tko se mora kretati unatrag ?

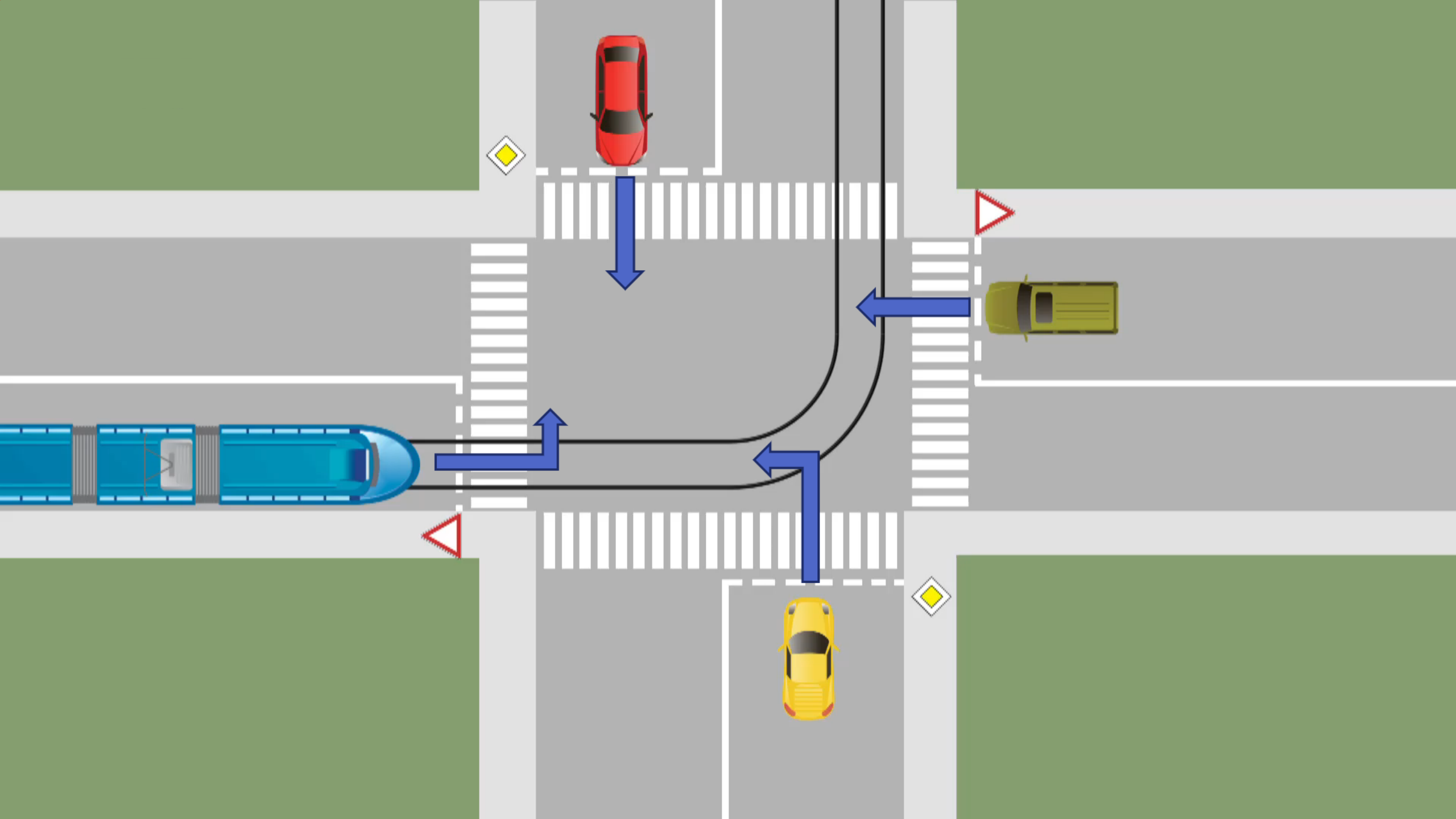

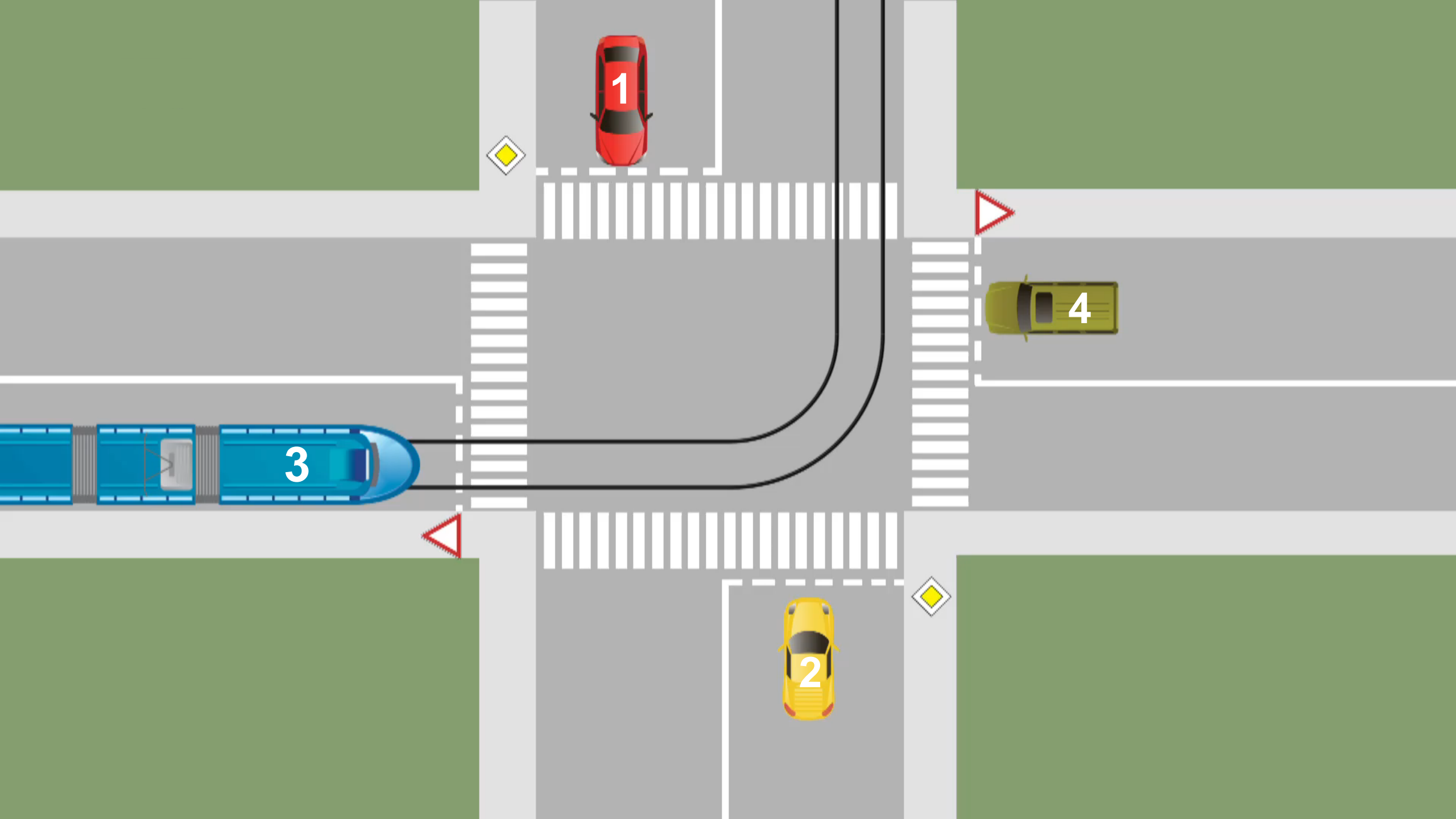

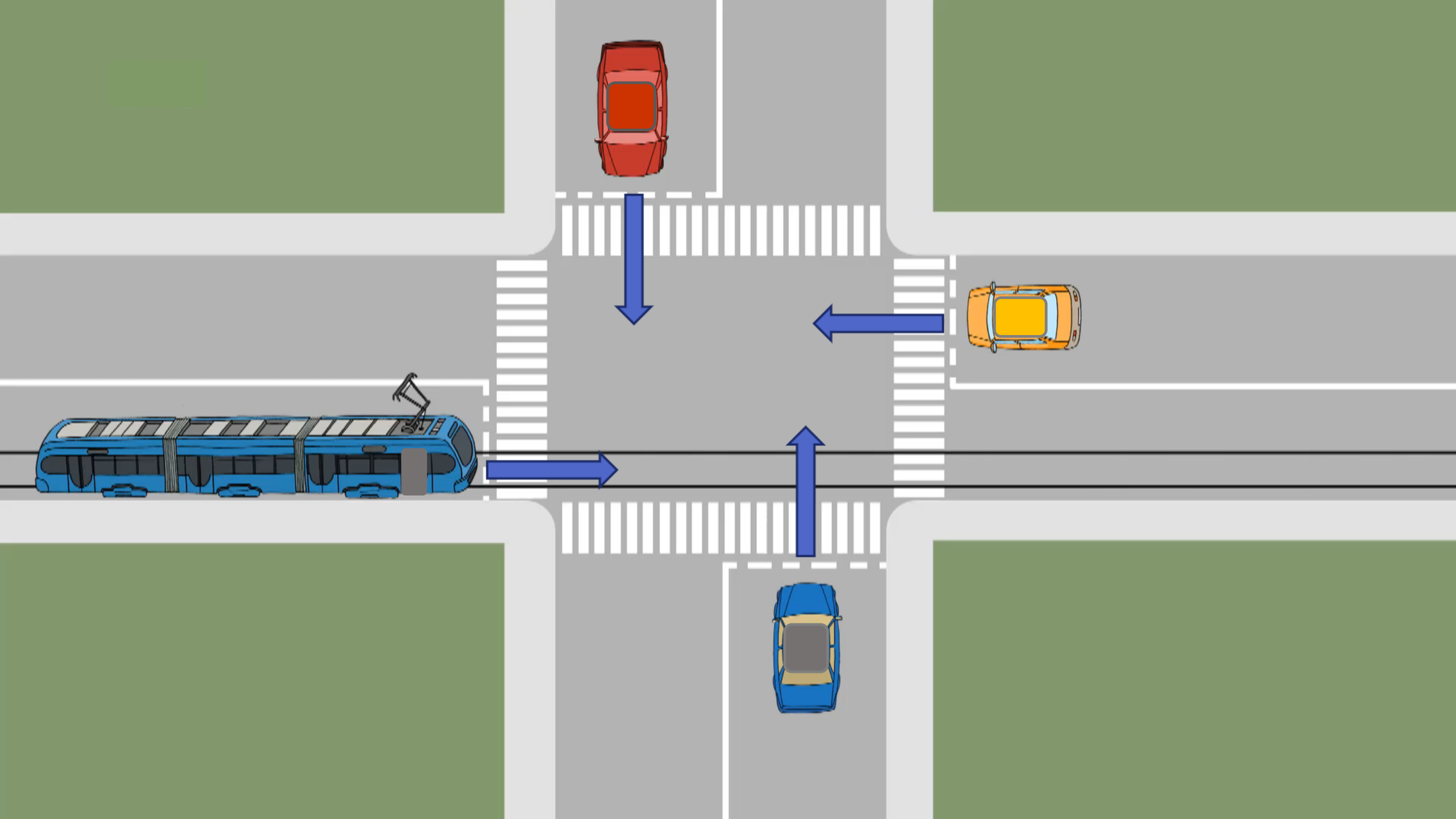
....na raskrižju ili pri susretu s vozilom koje se kreće po tračnicama vozač je dužan propustiti takvo vozilo bez obzira s koje strane dolazi, *osim ako postavljenim prometnim znakom nije drukčije određeno.*

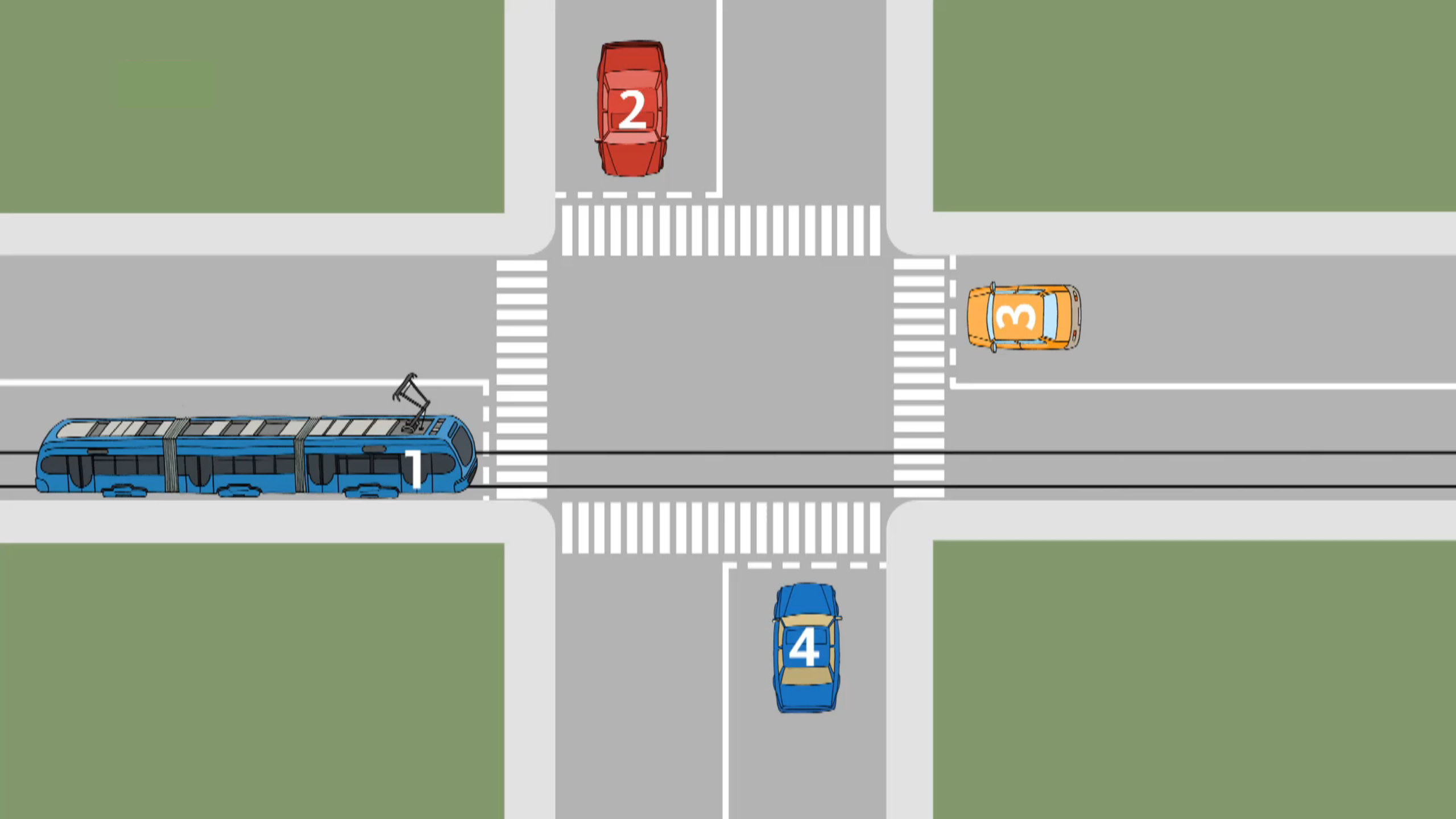
Kako ćete postupiti u situaciji kao na slici?

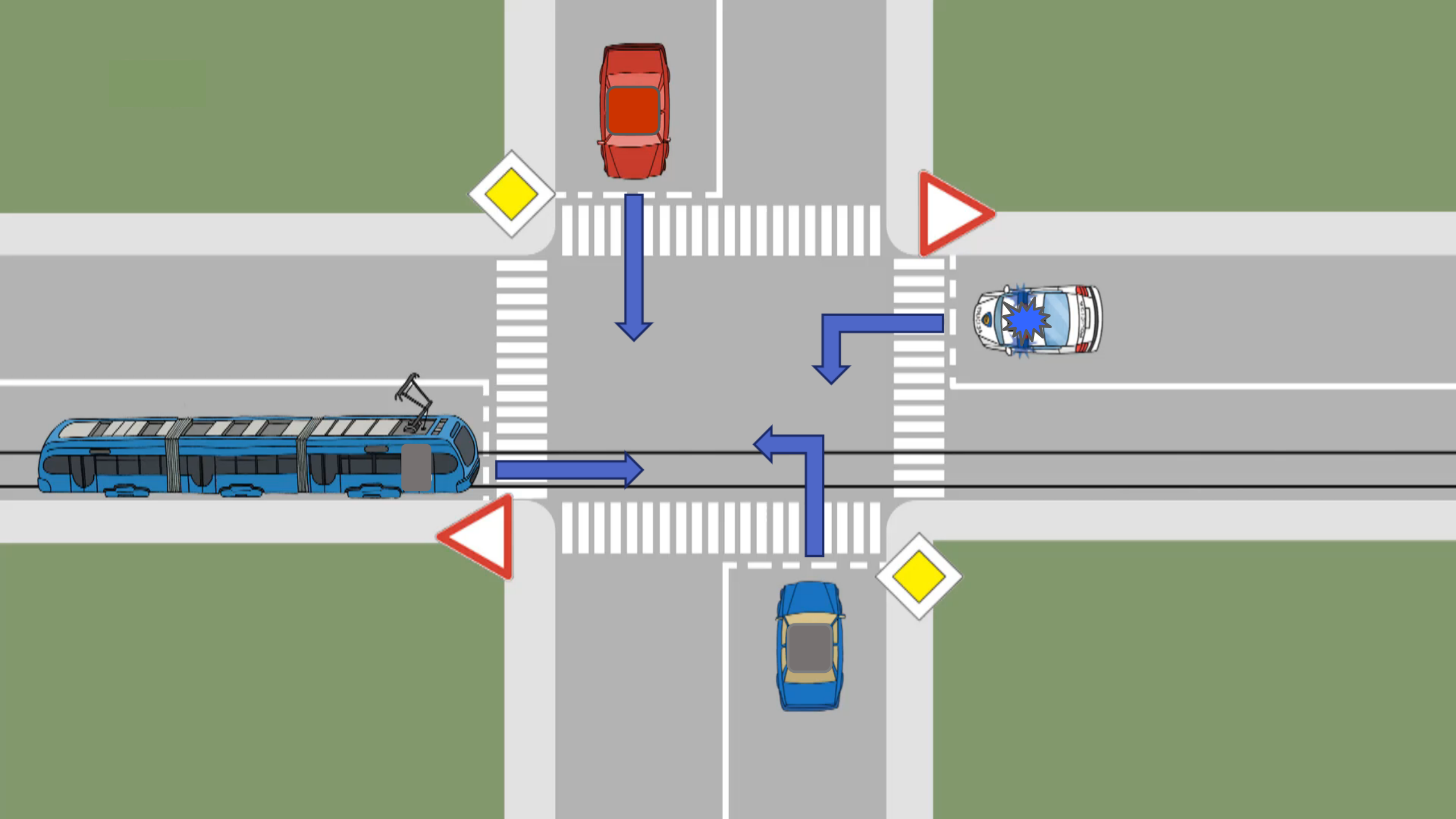
- ☒ a) voziti prije tramvaja
- ☐ b) propustiti tramvaj

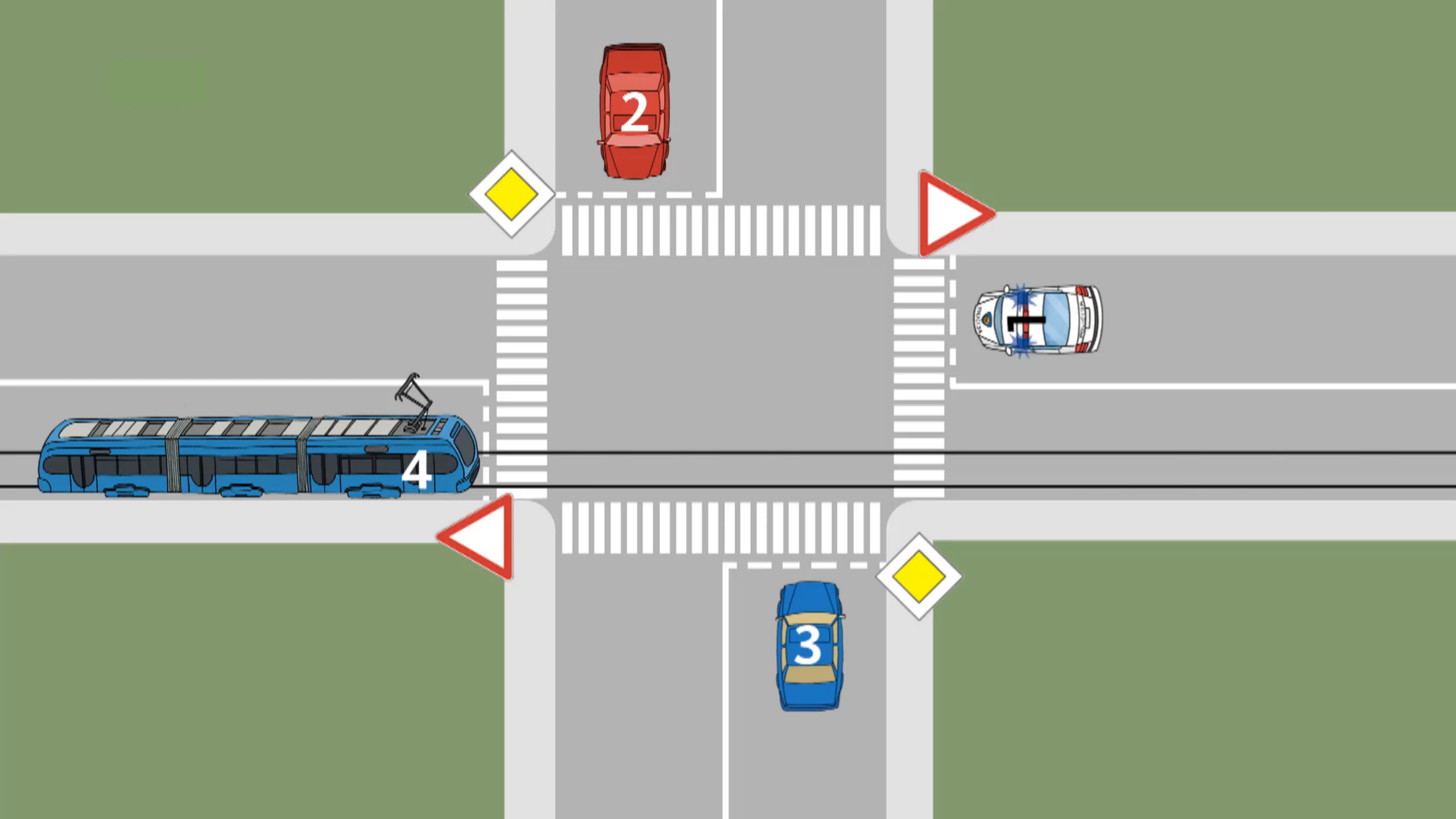

U kojim rokovima se vozila za osposobljavanje kandidata za vozače podvrgavaju periodičnim tehničkim pregledima:

- a) vozila starija od 2 pa do 6 godina starosti, tijekom mjeseca u kojem ističe rok od 6 mjeseci od obavljenoga redovitog ili preventivnog tehničkog pregleda
- b) vozila starija od 6 pa do 10 godina starosti, tijekom mjeseca u kojem ističe rok od 6 mjeseci od obavljenoga redovitog ili preventivnog tehničkog pregleda**
- c) vozila starija od 10 godina, tijekom mjeseca u kojem ističe rok od 3 mjeseca od dana obavljenoga redovitog ili preventivnog tehničkog pregleda.**

KARTON IZVRŠENIH PREVENTIVNIH TEHNIČKIH PREGLEDA VOZILA							
Broj ispisje vozila:							
Vrijedi samo uz prometnu dozvolu broj:							
PREVODNI - KOČNIKA		PREVODNI - KOČNIKA		PREVODNI - KOČNIKA		PREVODNI - KOČNIKA	
Datum:		Datum:		Datum:		Datum:	
Vrijedi do: M.P.		Vrijedi do: M.P.		Vrijedi do: M.P.		Vrijedi do: M.P.	
PREVODNI - KOČNIKA		PREVODNI - KOČNIKA		PREVODNI - KOČNIKA		PREVODNI - KOČNIKA	
Datum:		Datum:		Datum:		Datum:	
Vrijedi do: M.P.		Vrijedi do: M.P.		Vrijedi do: M.P.		Vrijedi do: M.P.	
PREVODNI - KOČNIKA		PREVODNI - KOČNIKA		PREVODNI - KOČNIKA		PREVODNI - KOČNIKA	
Datum:		Datum:		Datum:		Datum:	
Vrijedi do: M.P.		Vrijedi do: M.P.		Vrijedi do: M.P.		Vrijedi do: M.P.	

00000000 00000000

Na vozilima kojima se obavlja osposobljavanje kandidata za vozače obavljaju se preventivni tehnički pregledi:

- dnevno (dnevni preventivni tehnički pregled)
- u propisanim rokovima (periodični tehnički pregled).

Periodičnim tehničkim pregledima vozila se podvrgavaju u sljedećim rokovima:

- vozila starija od šest pa do deset godina starosti, tijekom mjeseca u kojem ističe rok od šest mjeseci od obavljenoga redovitog ili preventivnog tehničkog pregleda
- vozila starija od deset godina, tijekom mjeseca u kojem ističe rok od tri mjeseca od dana obavljenoga redovitog ili preventivnog tehničkog pregleda.

Zaokružite aktivne čimbenike sigurnosti na vozilu:

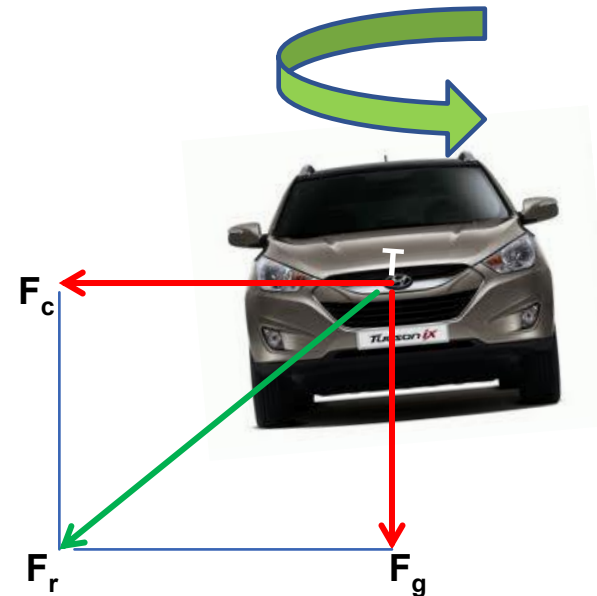
- ☒ a) kočnice
- ☐ b) karoserija
- ☒ c) upravljački mehanizam
- ☒ d) svjetlosni i signalni uređaji
- ☐ e) sigurnosni pojasevi

AKTIVNI - tehnička rješenja koja smanjuju mogućnost nastanka prometne nesreće

PASIVNI - tehnička rješenja koja imaju zadaću smanjiti posljedice prometne nesreće koja se dogodila

Veličina centrifugalne sile je:

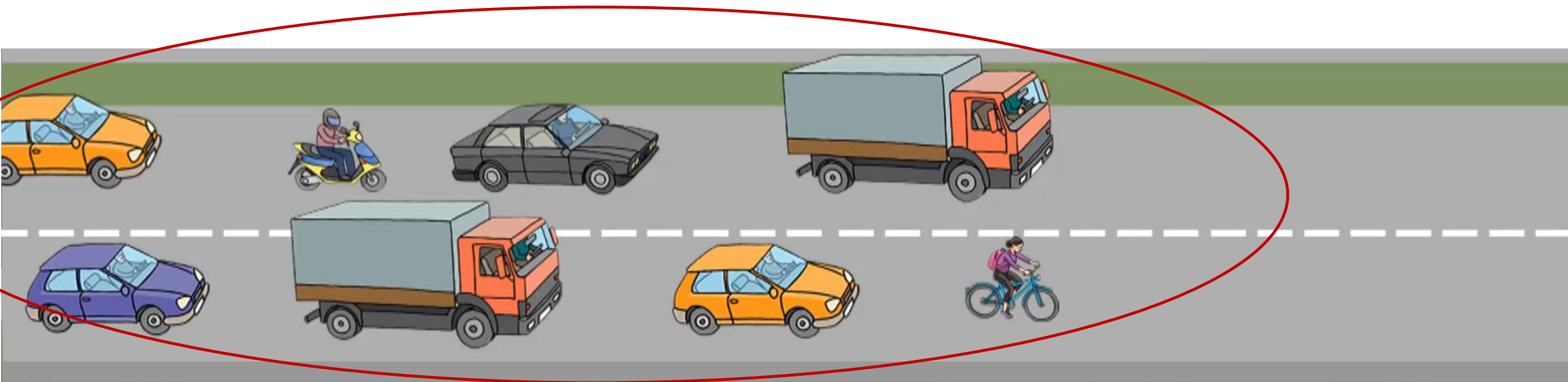
- ☒ a) proporcionalna brzini vožnje
- ☐ b) proporcionalna polumjeru zavoja
- ☐ c) obrnuto proporcionalna brzini vožnje
- ☒ d) obrnuto proporcionalna polumjeru zavoja

$$F_c = \frac{m V^2}{R} \quad [N]$$

Što je gustoća prometa i u kojoj se jedinici izražava ?

- a) trenutni broj vozila koja se nalaze na određenoj dužini prometnice (voz /km)
- b) broj vozila koji prođe u jedinici vremena određenim presjekom prometnice (voz/h)
- c) srednja brzina svih vozila koja se u danom trenutku nalaze na određenoj dužini prometnice (km/h)

Koje su sastavnice socijalne vještine?

- a) odobravanje, suradno ponašanje, prilagođavanje ponašanja, empatija
- b) sposobnost postavljanja različitih vrsta pitanja, prilagođavanje uputa polaznikovoj dobi, prepoznavanje trenutka slabljenja pozornosti kod polaznika - **vještine poučavanja**

SOCIJALNE VJEŠTINE

skup naučenih ponašanja koje čovjeka čine socijalno kompetentnim tj. omogućuju mu uspješnu interakciju i komunikaciju s drugima

1. ODOBRAVANJE – pozitivna povratna informacija

Kako?	Zašto?	Primjeni
• Pohvali trud kandidata, ne samo rezultat. • Pohvali točno određenu radnju, ne samo reći „Dobro je”.	• Jača samopouzdanje kandidata • Povećava motivaciju • Stvara odnos povjerenja...	<i>„Odlična provjera mrtvog kuta, to je bilo ključno !”</i>

2. SURADNO PONAŠANJE - podrazumijeva partnerski odnos, zajedničko postavljanje ciljeva, a ne stroga hijerarhija „naredba – izvršenje”.

Uključi kandidata u donošenje odluka

Kandidat koji je aktivni sudionik, a ne samo pasivni izvršitelj *osjeća se odgovorno jer donosi odluke* i razvija vještinu predviđanja i sudjelovanja u prometu

Ponašanje IV	Uloga IV	Primjeni
SURADNO PONAŠANJE – alat za učenje	poučava kandidata da upravlja vozilom.	„Što misliš jesmo li se prestrojili na vrijeme?”
AUTORITATIVNO PONAŠANJE – alat za preživljavanje	upravlja vozilom preko kandidata	„Čekaj! Brže! Stani! Daj gas!”

Autoritativne zapovjedi koristimo kada sigurnost postane prioritet, a zatim se vraćamo na suradno ponašanje „Morao sam reagirati jer si imao vozilo u mrtvom kutu i sudar bi bio neizbježan.”

3. PRILAGOĐAVANJE PONAŠANJA - prepoznaš profil kandidata (tip osobnosti, motiv, interes, godine života....) i prilagodi svoj nastup kandidatu. Prilagođavanjem poboljšavaš obuku i skraćuješ vrijeme potrebno za usvajanje vještina vožnje.

Tip kandidata	Način rada	Primjeni
Anksiozni i nesigurni kandidati	koristi blagi ton , puno odobravanja, izbjegavaj glasnu kritiku, pohvali kandidata da steknete međusobno povjerenje	<i>„Odlično si procijenio kretanje onog pješaka“.</i>
Impulzivni i samouvjereni kandidati	imaj čvršći stav , smanji impulzivnost povećanom svijesti o riziku, neka kandidat sam uoči vlastitu grešku zbog brzopletosti	<i>„Što bi se dogodilo da je onaj pješak zakoračio na cestu?“</i>
Vizualni tipovi	koristi skice, crteže, pokazuj primjere u prometu	<i>„Pogledaj kako je onaj auto parkiran.“</i>
Auditivni tipovi	razgovaraj, objašnjavaj , traži od kandidata da naglas ponavlja korake	<i>„Reci mi korak po korak kako ćeš sada parkirati vozilo.“</i>

Prepoznaš trenutno stanje kandidata ! Prilagodi ponašanje !

4. EMPATIJA - sposobnost da se stavimo u položaj druge osobe i emocionalno razumijemo što ona proživljava.

Što empatija podrazumijeva?	Primjeni
• razumijevanje drugih, • slušanje sugovornika, • prepoznavanje tuđih emocija, • izbjegavanje sukoba, • asertivnu komunikaciju i sl.	„Razumijem da te ovaj kružni tok brine jer je velika gužva, to je sasvim normalno, svima je u početku bilo tako, idemo polako proći zajedno.” „Znam da prvi izlazak na auto cestu može djelovati zastrašujuće jer se sve događa brže. Tu sam uz tebe, kontroliram situaciju, vidjet ćeš da ćeš se nakon par minuta naviknuti na ovaj ritam.” „Potpuno te razumijem, greške se događaju i one su sastavni dio učenja, važno je da se sada smiriš se i nastaviš dalje jer znam da ti to možeš.”

Empatija ubrzava proces učenja jer je *ključna za stjecanje kandidatovog povjerenja* prema instrukturu i stvaranje sigurnog okruženja koje kandidatu omogućuje da se fokusira na obuku bez straha od kritike.

VJEŠTINE POUČAVANJA

skup naučenih obrazaca ponašanja, tehnika i strategija koje edukator primjenjuje kako bi olakšao i poboljšao ishode učenja kod polaznika.

1. SPOSOBNOST POSTAVLJANJA RAZLIČITIH VRSTA PITANJA – kako bi zainteresirao kandidata i potaknuo na razmišljanje i predviđanje situacije

Vrsta pitanja	Kada ih koristimo	Primjeni
ZATVORENA PITANJA - za provjeru činjenica	Koriste se za brzu provjeru trenutnog opažanja kandidata	„Koja je ovdje maksimalna dopuštena brzina?“ „Vidiš li pješaka s desne strane?“
OTVORENA PITANJA - za poticanje razmišljanja	Potiču kandidata da sam donese zaključak umjesto da čeka uputu	„Što misliš, zašto je vozač ispred nas počeo usporavati?“ „Kako bi postupio da se na semaforu sada prebaci na žuto svjetlo?“

2. PRILAGOĐAVANJE UPUTA POLAZNIKOVOJ DOBI I PREDZNANJU

Dob kandidata	Karakteristike kandidata	Način davanja uputa
Mlađi kandidati	Brzi refleksi, brzo procesuiraju informacije, slabija procjena rizika, želja za dokazivanjem...	Upute su dinamičnije, usmjerene na važnost strpljenja, opreza, objašnjavanja dugoročnih posljedica brzoplete vožnje, suzbijanje impulzivnosti..
Srednja dob	Ozbiljniji, svjesniji opasnosti u prometu, nešto sporija motorika ...	Upute su detaljnije, logički objašnjene (zašto radimo baš to), koristimo više ohrabrenja, upute dajemo smirenijim tonom uz češća ponavljanja....
Stariji kandidati (50+ godina)	Sporiji refleksi, oprezniji i svjesniji opasnosti, sporije obrađuju informacije...	Upute su precizne, jasne, postupene, bez suvišnih distrakcija..

3. PREPOZNAVANJE TRENUTKA SLABLJENJA POZORNOSTI –

Vožnja je kognitivno zahtjevna za početnike. Instruktor mora prepoznati znakove umora ili "pucanja" koncentracije:

Simptomi	Reakcija instruktora vožnje	Primjeni
- Kasno uočavanje prometnih znakova, - spora reakcija na prometne situacije, - ponavlja pogreške koje inače ne radi, - treptanje, - duboko uzdisanje, - vrpoljenje u sjedalu i sl.	Postavlja pitanje koje zahtijeva razmišljanje kako bi vratio kandidatovu koncentraciju	<i>„Koji je bio zadnji znak koji smo prošli?“ „Što misliš, tko ovdje ima prednost?“</i>
	Promjena dinamike sata: Ako vidi da su složene radnje (npr. centar grada) postale preteške, instruktor skreće u mirniju ulicu	<i>"Vidim da ti je pala koncentracija, što je i normalno nakon pola sata ove gužve. Idemo sada malo u mirniji kvart da 'prodišemo'.</i>
	Kratka pauza (Reset): Ako je koncentracija potpuno nestala, najbolje je stati sa strane na nekoliko minuta.	<i>„Stani ovdje na prvo slobodno mjesto. Malo se odmori, ako treba izađi malo iz auta, protegni se i popij vode.“</i>

Koje nastavne oblike bi mogli primijeniti tijekom osposobljavanja kandidata za vozača ?

a) razgovor, usmeno izlaganje, pokazivanje, vježbanje - nastavne metode

b) frontalni, individualni, u skupinama, u paru - nastavni oblici

Pitanja	NASTAVNI OBLICI	NASTAVNE METODE
Što su?	Oblik komunikacije između predavača i polaznika	Način komuniciranja i način rada predavača i polaznika radi stjecanja znanja
Što im je svrha?	Pokazuju odnos snaga i broj sudionika	Pokazuju put ili proces stjecanja vještine
Na koja pitanja odgovara?	• S kim instruktor radi? • Tko sve sudjeluje?	• Na koji način instruktor poučava? • Koji su konkretni postupci kojima instruktor poučava kandidata?
Koji su najčešći?	• Frontalni • Individualni • U skupinama • U paru	• Razgovor • Usmeno izlaganje • Pokazivanje • Vježbanje

Koje nastavne oblike možete koristiti za uvježbavanje pretjecanja?

- a) vježbanje
- b) individualni rad**
- c) usmeno izlaganje
- d) rad u paru**
- e) pokazivanje

- **S kim instruktor radi?**
- **Tko sve sudjeluje ?**

Oblik rada	Tko su sudionici	Kako se izvodi obuka
Individualni rad	1 instruktor + 1 kandidat	Instruktor kombinirajući nastavne metode podučava kandidata
Rad u paru (tandemski)	1 instruktor + 2 kandidata	Jedan kandidat vozi, drugi kandidat sjedi na stražnjem sjedalu i uči promatranjem
	2 instruktora + 2 kandidata (vozilo A + vozilo B)	• Kandidat u vozilu A izvodi pretjecanje uz nadzor svog instruktora i uči kako se pravilno radi pretjecanje • Kandidat u vozilu B se nalazi u pretjecanom vozilu i uči postupak kada ga drugo vozilo pretječe. • Nakon toga mijenjaju se uloge, kandidat u vozilu B pretječe, a kandidat u vozilu A je u pretjecanom vozilu.

Koje nastavne metode možete koristiti za uvježbavanje parkiranja?

- a) usmeno izlaganje
- b) rad u paru
- c) pokazivanje
- d) grupni rad
- e) vježbanje

- Na koji način instruktor poučava?
- Koji su konkretni postupci kojima instruktor poučava kandidata?

NASTAVNE METODE

Metoda rada	Aktivnost instruktora	Aktivnost kandidata	Cilj (Što postizemo?)
1. Usmeno izlaganje (objašnjavanje)	• Jasno definira cilj i objašnjava način parkiranja (npr. „kada u desnom stražnjem prozoru vidiš kut susjednog vozila, okreni volan puni desni.....“). • Objašnjava i fiziku kretanja vozila te provjere koje treba napraviti.	Sluša, postavlja eventualna pitanja i stvara plan kako će to napraviti	Razumijevanje – kandidat zna <i>što</i> treba raditi i <i>zašto</i> .
2. Pokazivanje (demonstriranje)	• Instruktor preuzima volan i komande i pokazuje ispravan način parkiranja. • Polako izvodi parkiranje, naglašava trenutak kada počinje okretati volan, posebno naglašava okretanje glave (kamo gledati) i korištenje retrovizora.	Promatra instruktorove ruke, noge, okret glave i putanju vozila.	Vizualizacija – kandidat <i>vidi</i> kako izgleda pravilno izvedena radnja parkiranja.
3. Vježbanje (praktični rad)	Nadzire kandidatovo parkiranje, daje potrebne korekcije ako su potrebne i postupno povećava težinu zadatka (npr. uže parkirno mjesto).	Samostalno upravlja i ponavlja radnju više puta.	Automatizacija – ponavljanjem dolazi do automatizacije pokreta i stjecanja vještine

Ako kandidatu ne ide parkiranje, promijenite metodu! Npr. ako **vježbanje** ne daje rezultate, vratite se na **pokazivanje** ili pokušajte s **metodom razgovora** (pustite kandidata da vam objasni što misli da treba napraviti) kako biste otkrili gdje je "šum u komunikaciji".

PLAN STRUČNOG USAVRŠAVANJA I PROVJERE STRUČNE OSPOSOBLJENOSTI U 2026. GODINI

1	2	3	4	5	6
	VRSTA AKTIVNOSTI	I KVARTAL	II KVARTAL	III KVARTAL	IV KVARTAL
1.	Pripremni seminari	12.03. ZG	09.04. ZG 14.05. RI 18.06. ZG	10.09. ST 23.09. OS 24.09. OS	22.10. ZG 26.11. ZG
2.	Provjera stručne osposobljenosti (test)	13.01. ZG 27.01. ZG 03.02. ST 10.02. OS 17.02. ZG 03.03. ZG 17.03. ZG 31.03. ZG	14.04. ZG 28.04. ZG 12.05. ZG 26.05. ZG 16.06. ZG 30.06. ZG	14.07. ZG 25.08. ZG 08.09. ZG 15.09. ST 22.09. ZG 29.09. OS	13.10. ZG 27.10. ZG 10.11. ZG 24.11. ZG 15.12. ZG

www.hak.hr – Postani vozač - Stručno usavršavanje - Plan i program stručnog usavršavanja

